

Bilag 24.

LANDHYPOTEKFORENINGEN FOR DANMARK

I den for hypotekforeningerne gældende lov af 4. juni 1964 opnåede landhypotekforeningerne for første gang en status fælles med købstædhypotekforeningerne, om hvilke der tidligere var lovgivet i lov nr. 108 af 7. april 1936. Landhypotekforeningen for Danmark, der før loven af 1964 kun havde haft udlånsadgang i Jylland med ret til at yde lån i grund- og landbrugsejendomme, fik ved ikrafttræden af loven af 1964 ifølge § 2 denne udlånsadgang udvidet til at omfatte:

„Faste ejendomme uden for hovedstadsområdet og købstæderne samt landbrugsejendomme i hovedstadsområdet og købstæderne.“

Låneområdet blev således i det citerede omfang udvidet til at omfatte hele landet, og for så vidt artsområdet angår, er der i foreningens statutter indført en bestemmelse om, at den også yder lån mod pant i industrielle og dermed i klasse stående ejendomme.

Med henvisning til at Landhypotekforeningen i henhold til 1964-loven, hvis retsvirkninger iværksattes den 1. april 1965, har udnyttet de i loven givne udlånsmuligheder, har vi med beklagelse konstateret for det første, at der ikke i det nu foreliggende lovforslag er medtaget hypotekforeningernes ønske om fortsat at virke som sekundære institutter, for det andet, at der ej heller i lovforslaget er hjemmel for hypotekforeningerne til at yde lån mod sekundært pant i landbrugs- og skovbrugsejendomme, i industrielle og dermed beslægtede ejendomme, herunder kontor- og forretningsejendomme, hoteller, håndværks- og gartneriejendomme, frugtplantager og fiskeri og for det tredje, at

hypotekforeningerne ikke kan give tillægs-lån mod pant i bestående ejendomme.

Herefter bemærkes følgende:

Ad landbrugsbelåning.

Landhypotekforeningen for Danmark blev under navnet Jydsk Land-Hypotekforening stiftet i 1906 med det formål at yde lån mod sekundært pant i landbrugsejendomme. Pr. 31. marts 1970 havde hypotekforeningen et udlån mod pant i landbrugsejendomme med en hovedstol på 702 mill. kr. fordelt på 22.433 lån. Foreningen har gennem årene arbejdet i intens forbindelse med landbrugets udøvere med henblik på en rationel, sekundær långivning, og dens medlemmer inden for landbrugssektoren, hvis antal udgør ca. 17.000, er af den formening, at fremtidig, manglende lovhjælp hertil vil være ensbetydende med, at Dansk Landbrugs Realkreditfond vil få monopol på hele den sekundære belåning af landbrugsejendomme. Dette skønnes uheldigt under hensyn til, dels at monopolsystemet i sig selv rummer fare for forskelsbehandling og stagnation, dels at Dansk Landbrugs Realkreditfonds udlånspolitik tilsyneladende går i retning af, at bestående landbrugsejendomme bør samles i større og større enheder. Da erfaringen imidlertid viser, at det langtfra er de store landbrugsenheder, der udviser den bedste form for rentabilitet og ej heller gennem eksportproduktion er særlig effektive med hensyn til at skaffe fremmed valuta til landet, går vi inden for Landhypotekforeningen stærkt ind for at deltage i finansiering af familiebruget, for derigennem at animere ejere af denne ejendoms-type til at bibeholde den animalske husdyr-